

Kuvataiteilija Lea-Sisko Pasanen ehtii nyt kaataa väriä kankaalle työhuoneessaan Arx-talossa.

Nyt on aika kaataa väriä kankaalle

Taideopettaja jäi eläkkeelle ja kuvataiteilija sai vuoron. Lea-Sisko Pasanen teki VOP:ssa 22 vuoden uran.

Hämeenlinna Marika Riikonen

Päässä tuulee. Siltä tuntuu taideopettaja ja kuvataiteilija **Lea-Sisko Pasasesta** nyt.

– Aivot tyhjenevät. Opisto lähtee sieltä pois.

”Opisto” tarkoittaa Vanajaveden opistoa (VOP), jonka kuva- ja soveltavan taiteen suunnittelevan opettajan työstä Pasanen jäi marraskuun ensimmäisenä päivänä eläkkeelle.

– Sinänsä mullistus ei ole suuri, koska olen harjoitellut vapaalla olemista osa-aikaeläkkeellä kolme vuotta. Nyt opisto ei kuitenkaan enää vie suurinta osaa ajattelusta – niistä ajatuksista ei ole päässyt vapaapäivinäkään eroon.

Opisto ja Pasanen eivät fyysisesti erkane kauas toisistaan: Pasasella on työhuone Verka-tehtaalla Arx-talossa. Siellä hän jatkaa nyt kuvataiteilijan työtään

On oltava varovainen siinä, miten korjaa virheitä ja johdattaa opiskelijaa eteenpäin.

Lea-Sisko Pasanen

eli ”kaataa väriä kankaalle”.

Kirjaimellisesti.

–Tässä kiehtoo sattumanvaraisuus. Ei koskaan tiedä, mitä siitä tulee. Se on hyvin hauskaa.

Maalauspiirit saivat mennä

Kaksikymmentäkaksi vuotta. Niin pitkään Pasanen opetti Vanajaveden opistossa. Sitä ennen hän työskenteli kuusitoista vuotta Limingan taidekoulussa.

–Ei ollut tarkoitus jäädä opettamaan kuvataidetta. Ajattelin olla Limingassa kaksi vuotta ja lähteä. Mutta kas kummaa,

se venyikin kuudeksitoista vuodeksi, hän hymähtää.

–Yhteensä kolmekymmentäkahdeksan vuotta tätä työtä. Kansaa on siis sivistetty.

Hämeenlinnassa Pasasta on pidetty ennen kaikkea työn itsenäisyys. Suunnittelevan opettajan työ on ollut sellaista aivojumbppaa, josta Pasanen pitää. Erityisesti sitä hän jää työstään myös kaipaamaan.

Pasanen on painottanut erityisesti ”opinollisuutta”. Kuvataide on tavoitteellista opiskelua, ja kansalaisopisto on oppilaitos.

–Opiskelijoille täytyy asettaa tavoitteita. En ole varmaan vie-

läkään saanut kaikilta anteeksi sitä, että kun 1990-luvun alussa tulin opistoon, lakkautin maalaus- ja muut piirit. Harrastelu loppui. Ei saanut enää juoda kahvia ja seurustella.

Ilmaisuun ei ole oikotietä

Pasanen on opettajana iloinnut etenkin niistä hetkistä, kun hän on huomannut opiskelijan oivaltavan jotain.

Oivaltamiseen on kuitenkin kuljettava pitkä matka.

–Oikoteitä ei ole. Vasta, kun hallitsee kuvantekemisen perusasiat, pystyy ilmaisemaan itseään, Lea-Sisko Pasanen sanoo.

–Opettaminen on herkkä kohtaaminen. On oltava varovainen siinä, miten korjaa virheitä ja johdattaa opiskelijaa eteenpäin. Monella on käsitys, että kuvanteko olisi jotenkin helppoa. He

tulevat huomaamaan, että se on vaativaa tekemistä. Ja kun pääsee alkuun, haluaa lisää ja lisää.

Limingan taidekoulussa Pasanen kohtasi vuosittain satakunta opiskelijaa. Hämeenlinnassa määrä on ollut kutakuinkin sama.

Hämeenlinnassa kuvataidetta opetetaan kolmivaiheisesti. Aikuisten peruskurssit ovat avoimia kaikille, mutta jatkokon pitää erikseen hakea. Monet innostuvat ja käyvät kaikki vaiheet läpi.

–Opiskelijoista tulee taiteen kuluttajia, ja he saavat kuvataiteesta hyvän välineen ilmaista itseään. Yksi parhaista perusteluista opintoihin tulemisesta kuitenkin on: ’anopin asunnon tyhjä seinät’.

Edellinen työ johtaa seuraavaan

Pasanen lähti kuvataideoppiin

istuttuaan seitsemäntoistavuotiaana ammatinvalinnanohjaajan juttusilla. Hänelle ei löytynyt täsmälä.

–Ohjaaja sanoi, että kuvataiteesta voisi löytyä, ja olin minä itsekseen jotain kuvia räpeltänytkin. Liminkaan tuli mennyksi. Kiinnostus kuvantekoon oli aika vahva, vaikken tiennyt siitä mitään.

Kuvanteko on matka, jossa ei myöskään ole oikoteitä. Yksi etappi johtaa edemmäs.

–Edellinen työ johtaa seuraavaan. Tekniikat ovat vaihdelleet koirankarvasta akryyliin.

Opetustyö on hotkaissut valtaosan Lea-Sisko Pasasen ajatuksista koko uran ajan. Oma kuvanteko on aina väijynyt taustalla, mutta joutunut pysymään sivuroolissa.

–Kesälomalla pääsee vain alkuun, ja sitten pitää taas lopettaa. Nyt ei tarvitse. (HäSa)